

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fóra de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conte de 16 números.

RETGIDÓS NOUS.

Si es veritat que es pòbles tenen es govèrn que se merexen, hem de confessá que Palma té s' Ajuntament que se mereix. Y entenem per *Palma* totes ses persones d'un pòch d'enteniment y que conexen sa gravetat des mal que, ja ha un grapat d'añs, roega es nòstro municipi.

Que en temps de capbuydades y trifulques ets hòmos de ca-séua y de cervell cumplit sien retuts y dominats per quatre gats y un bòy, no mos estranya, perque ja se sab que en remaná qualsevòl such, es baxos van demunt; però que en temps de pau y calma xitxa es ciutadans granats, de pès, de conciència y de prestigi, hajin de comportá que s'administració del bé comú estiga en mans de gent desmañotada, y de jovensans novicis y lleugés, es un espectacle que faria riure, si no mos costás de sa butxaca.

Nòstros que may per may hem presa part en cap casta d'eleccions, perque avorrim ses farses, nòstros que no tenim cap asunto d'interés pròpi que s'haja de resòldre dins La Sala; nòstros que no mos humiliam devant ets ídols fets de llòt daurat per enlluerná es manxayres de ses polítiques locals; desde L'IGNORANCIA, creym un dever nòstro fé quatre advertències á n'ets ignorants de bona fè, y per axò, encara que de mala gana, avuy mos atrevim á escriure sobre eleccions municipals. Que badin ses oreyes es qui 'n ténen.

No contarém s'historia de s'horròs deute de *sètcents mil duros* que pesa com un puig de plom demunt es nòstro malanat y flux Ajuntament; ja no es hora de mirá en derrera per paumetjá es clòts ahont mos hem rompuda l'òssa: des temps qu'ha de vení hem de tení ànsia, pues per pòchs instants que mos torbem á prende es bòn camí, ja som á dins s'avench.

Ara seria còsa qu'ets electós de Palma, amb un fanal encès, de bell de dia,

axí com feya un filòsòf de Grècia, cercassin ets hòmos qu'heu son, no sòls per sa figura sino per s'honradés y p'es séu sebre, per sa rectitut y bona fama, per sa posició independent y p'es séu patriotisme.

Ja sabem que son mals de trobá, perque en romanen pòchs y viuen amagats; ja conexem que es ferlos un flach servici trèurerlos á ròtlo y durlos dalt La Sala, que s'esbuca; però s'únich recurs per salvarmos es que se sacrificuin uns quants ciutadans d'aquells que Déu ha fet *més hòmos* qu'ets altres.

Axò que dins ses cassoletes y conciliábuls des partits refusos sense crèdit, s'hajin de pastá y fène es nòus Retgidós, sense contá amb so vertadé *pòble* més que per parodiá lo que se diu *es séu sufragi*, es un des mals més trists qu'atacan y mancaban sa nòstra miserable vida social.

¿Ahont son es propietaris econòmichs, ets industrials infatigables, es professós científichs y lletruts, es conradós honrats, es comerciants de bona fè y es menestrals inteligents y de còr nòble; ahont son durant es dies que se tracta d'elegí es prohòms per administrá es séus interessos? ¿Per ventura no tòca á cada qual una bona part de ses contribucions que mos aclucan? Si sotjan ó si dòrmen mentres que intrigan y se sempentetjan es qui p'es séus fins especials se penjan sa medalla; ¿quin dret tendrán despues per queixarse des rumbo que prendá sa nau des municipi?

Si veym y comportam, enconcantmos d'espates, que se constituescan y proclamín pares de la pátria aquells fíys de familia de costums duptoses; administradós de s'hacienda de tothòm, aquells qu'han fús sa séua; fiadós des nòstros interessos, aquells que sòls no tenen ahont caure mòrts; tutós des pòble, es qui han mesté per ells un polítxó gruxat; caps y governants de xexanta mil ànimes, es més curts de tey y de gambals..... ¿Qui tendrá sa culpa des séus desacèrts y sa responsabilitat de sa afrontosa bancarròta que mos amenassa?

Si per dissòrt, no mos trobassim á un temps en que es sentit comú va es-

cás, y s'egoisme impera, y sa dignitat ja no s'estila; ni ets electós retrèts se ferian còmplices de lo que succeheix á dins sa Casa de la Ciutat, ni es Retgidós que per insuficiència ó per desidia ó per altres motius més criminals, dexan de cumplí es devers que s'imposaren, acceptant es càrrech, se bolcarían tant á ses cadires vellutades d'aquell Consistòri. Y entenguemmos: rès tenim que dí, si los miram de un en un, personalment, des personatges que fins avuy en dia han fet de Retgidós; però, lo cert es, y ses actes parlan, que tots units han dat per suma de sa capacitat, cèros y més cèros á l'esquerra.

Y bé: ¡qualcú heu ha d'essè! dirán ets afectats de defensá causes perdudes. Sí: qualcú heu ha d'essè; però no aquells que se destexinan per à serhó; si no es qui en defujen; pues s'esperència ha demostrat que val més que sa virtut des voluntaris, sa d'ets obligats.

¿Qué succehirá á ses pròximes eleccions? Pòch més ó manco, lo de sempre; ha estona qu'hem perdut ses esperances. Per paga no se tracta de fé un barco nòu, sino de posá mitx costellam á un que s'ha afonat molt lluny des pòrt. Y no es axò lo qu'hem de mernesté.

Si nòstros fessim part de sa tripulació qu'ha romasa aferrada á ses baules de La Sala, aprofitariam tan bon'hora per fé llòch á n'es nòus jurats..... ¿Qui es que no té mèdis per posá en cap séu un'acció des Gas?

Si nòstros poguessim obligá á tots ets electós de cara y uys á doná es séu vòt amb plè conexement y en conciència, suposant possibles unes eleccions en vertadera llibertat y bona fè, los hi obligariam sense dispensarne un.

Si nòstros coneguessim es qui han de vellá es mòrt que jau vehinat de Cort, los diriam: «¡Coratge y á enterrarlo anam! ¿Quina cantitat deú s' Ajuntament des manlleus fets per gastos des còlera y de sa febre *amarilla*? Sia sa que sia, que la pach es pòble per mèdi d'un repartiment equitatiu.

¿Que supòsa es dèute que de l'any 68 ensá, per falta de bones administracions, ha anat cresquent fins à una cifra tan escandalosa? Sia lo que sia, que 'l paguin subsidiariament, à prorata y segons lley tots es qui, desde aquella fetxa ensá, han estat Alcaldes, Tinents y Retgidós. Axò es lo just, y lo que correspon, y fòra respectes humans, ni contemplacions, ni més allargá sa processó.»

¡Que badin ses oreyes es Retgidós nòus! Aquells de vòltros qu' amb nòble voluntat y faèlment cumplesca es grans devers qu' es municipi li impòsa, serà proclamat benefactó des pòble y merexedó d' etèrn agrahiment y glòria. Aquell de vòltros que farà es traydó, ó que se untará es dits amb sa miqueta d'òli que manetjará per dins La Sala, ó que sòls tindrà esment à aconhortá ets amichs que l' elegiren, ó que no tindrà pròves llampants per desferse des càrrechs en dia que n' hi fassin,..... serà considerat butxí des pòble, indigne d' habitá entre gent que estima s' honra: serà cubèrt d' infamia!.....

Sense volé, hem prèns sa volada massa amunt. Ja mos olvidavem de que som à Mallorca, sa tèrra predilecta des cranchs y ses tortugues, de ses carabasses y d' ets indiòts, de ses ensaymades y buñòls.....

¡Déu vulga que no hajim d' añorá es Retgidós passats, y que puguem aplaudí es comportament des nòus!

NOLTROS.

SONETOS FILOLOGICHS.

XIII.

VEYESCA.

Ja no vuy sèbre es prèu si 's alt ò baix:
coronas de lloré no 'm donan greix,
y podria amb sas meas fern' un feix
que no 'l duria à plassa cap bastaix.

D' estojadas en tench dins un calaix,
per cuand feym escabètxo d' un bòn peix,
tan foscas de coló com es d' un teix,
tan llisas com un cércol fet de faix.

Ja no 'm recòrda 's nòm de qui las tix,
amb ses Mussas esquiu no las amoix,
y cuand ellas s' en vénen las arruix.

Ni conech més Apolo qu' un de guix,
y en es llòch d' es cervell ey tench un toix
que casi deu tení mitx pam de gruix.

XIV.

VEYURA.

Ni plers ni festas m' umplen es gavaig,
à ses glòrias del mon no las festeig,
qu' es tot un pòch de fum ben cla eu veig,
y de paya ò d' encens no m' en empaig.

Es Desembre té neus si flors té 's Maig,
avuy bufà 's guergal, demà 's llebeig,
¿qué m' impòrta amb sos anys que ja maneig
qu' en Jòrdi sia batle ò sia saig?

Un cabey blanch per dia es temps m' afitg,
y si bé 's vé qu' això no dona gòig
tampòch puch di qu' en sénta gran enuig.

Però mentras per molts fa un sòl que fritg,
derrera aquell nigul vermey y ròig
es sòl qu' en dava llum de pressa fuig.

XV.

EN JUAN Y SA DONA.

Perque dos duros té dins sa butxèca
Y s' afica per tot com una pua,
Perqu' es pòbre marit sanch y aygo sua,
Tan inflada la veis y tan rebèca.

Pobre Juan! ja agafá bona hipotèca
Casantse amb una dona que ja s' rua!
Si qualche pich li reña, ella s' afua,
Y d' un revés li esclafa mitja bèca.

Ella ses claus manetja de s' arquilla
Y à sa boca may té paraula dolça;
Que don gracies à Déu si no l' atupa.

Per axò, quant ensuma que perilla,
D' haveri tempestad, en Juan s' espolsa
Y d' es gran gust que passa es dits sa xupa.

A.

SA LLEBRA Y S' ERISSÓ.

(DES GERMANS GRIMM.)

Aquesta rondaya, atlòts, vos parexerá
tal vòlta qu' es mentida; però amb tot y
amb axò, es vera y ben revera. Jò l' he
apresa de mon avi, y ell, sempre que
la 'm contava, no 's descuydava d' afegí:

—Tench per mí que aquesta rondaya
es còsa succehida y verdadera, perque
si no 'u fos, ningú la contaria.

Vat' aquí sa rondaya tal com va succehí.

Era un bell dematí d' estiu, en temps
de mésses de segá, justament quant es
blat mòro está espigat. Es sòl resplendia
en el cèl, s' oratjòl de matinada feya
onetjá es blats, cantavan ses sòtleres
volant, ses beyes remoretjavan per dins
es sementés; sa gent anava à missa amb
so vestit nòu des diumenges, y tothòm
estava alegre y delitós. Y el compare
Erissó per lo mateix.

El compare Erissó estava demunt es
portal de ca-séua, mans plegades, mira-
va quin temps feya y cantava una can-
soneta, ni més ni pús qu' axí com la
sòl cantá un erissó en bòn diumenge
dematí.

Mentres cantussava d' aquesta mane-
ra, à mitja veu, li va passá p' es cap, bé
es vé qu' amb molt d' atreviment, men-
tres sa dona rentava y vestia es séus
infantons, d' aná à fé quatre passes y
un revòlt p' es comellá, y aná à veure
es nabs si tornavan gròssos. Es nabs
eran ran de ca-séua, y ell tenia per cos-
tum de menjarne amb sa familia y cuir-
los com si fossen séus.

Dit y fet.

El compare Erissó vá rodá sa clau de
sa pòrta y ja va essè partit. Encara no
era dues passes enfòra de ca-séua, y

justament quant passava per devant un
romagué que hi havia vehinat des camp
ahont s' hi feyan es nabs, se topá amb
sa comare Llebra, qu' havia surtida amb
tal intenció, per aná à veure que feyan
ses séues còls.

Encara s' Erissó no hagué afinada sa
Llebra, com va pensá totduna fernhi
una de ses séues, y la va escometre amb
molta cortesia.

Però sa Llebra, que feya molt d' ento-
nada y vanitosa, no li va torná sa esco-
mesa, sino que li va dí, amb ayre afis-
conadó:

—¿Quin señal que corres y vas p' es
camp en tan bòn dematí.

—Vatx à fé una vòlta,—diu s' Erissó.

—¿A fé una vòlta?—diu sa Llebra, riu
que te riu;—com que sia de parè que
per fé axò haurias de baratá de comes.

Aquesta respòsta no li va caure bé à
s' Erissó; res nat del mon el treya tant
des solch com es retreureli ses comes,
perque les tenia tortes de naxament.

Diu à sa Llebra:

—¿Tú 't deus fé contes que ses téues
comes valen més que ses méues?

Diu:—¡Ja 's de rahó!

Diu:—Axò está per veure. Pòs mes-
sions que si mos provam à corre, jò
corr' més que tú.

Diu sa Llebra:

—¿Amb ses téues comes tortes? Tú 'u
dius per riure y vas de verbes: però si
n' ets, messions van. ¿Qu' es que posam?

Diu:—Un escutet d' òr y una botella
d' aygordent.

—Feta está sa barrina, diu sa Llebra;
toca, toca, y ja porem essè partits ara
mateix.

Diu s' Erissó:

—Daxo, daxo, que ningú m' em-
peñy, jò encare estich dejú, y m' en
vatx à caméua à pegá una bossinada.
Dins mitja horeta torn' essè aquí.

Sa llebra hey vengué à bé, y s' Erissó
va essè partit. P' es camí anava di-
guentse à ell mateix:

—Sa comare Llebra confia en ses
séues comes llargues, però jò li tench
de fé sa garceta. Ella vòl fé molt de
Pere Mateu, però es curta de gambals y
fará bò pagà la festa.

Quant arribá à ca-séua, digué à sa
séua dona:

—¡Comare Erissona, vestexte depres-
sa, qu' has de vení à n' es camp amb jò!

Diu sa dona:—¿Qu' es estat, qu' hey
ha res de nòu?

Diu:—He posat à sa Llebra de mes-
sions un escutet d' òr y una botella de
aygordent, que jò li gòs à corre, y tú
també n' has d' essè.

—¡Però, homo de Déu!—diu sa Eris-
sona alsant es cap,—¿que t' has begut
es señy? ¿Com pretens gosarli à corre à
sa Llebra?

Diu:—Calla, dexa fé's qui sab, y no 't
mescles en lo que no t' importa. May
t' has de aficá en sos negòcis d' ets hò-
mos. Fé via, vestit y anem amb jò.

¿Qu' havia de fé sa dòna de s' Erissó? havia d' obehí, de grat ó per fòrsa.

Quant surtian plegats, diu s' Erissó à sa séua dòna:

—Pòsa esment à lo qu' are't comanaré. Hem de corre dins aquex goret que veus aquí. Sa Llebra correrá per dins un solch y nòltros dos per dins s' altre: prendem es sús d' allá bax. Tú no has de fé més qu' está amagada dins es solch, y còm arribará sa Llebra pròp de tú, treurás es cap, cridant: ¡Ja som aquí!

Diu:—Bòno.

Encare no acabava de dí axò, arribaren à n' es lloch assenalat. S' Erissó digué à sa séua dòna s' endret ahont s' havia de posá, y ell s' en aná goret amunt. Quant arribá à s' altre cap, va trobá sa Llebra, que li diu:

—Ala, si hem de corre.

—Vaja avant,—diu s' Erissó.

—Ydò comensem.

Y un y altre se posaren cadascun en es séu solch.

Diu sa Llebra:

—¡A la una, à les dues, à les tres, sús!

Y ja va essé partida còm un trabulí, botant cada bot una cana. S' Erissó correu dues passes derrera ella, y llavò s' ajupí à dins es solch y no's va mòure.

Quant sa Llebra arribava, á llongos á s' altre cap, sa dona de s' Erissó li cridá:

—¡Ja som aquí!

Sa Llebra s' en feya creus, y romanqué astorada; feya contes sentí es matex Erissó, perque sa doná era just igual d' es seu marit.

Sa Llebra va pensá;—Aquí 'l dimoni hey balla.

Y afegí, diu:—Tornem corre un altre pich.

Y ja va torná essé partida còm un trabulí, botant cada bot una cana, amb ses oreyes demunt s' esquena. Sa dòna de s' Erissó no's mogué des séu lloch, y quant sa Llebra arribá à s' altre cap des goret, li crida s' Erissó:

—¡Ja som aquí!

Furiosa sa Llebra, diu:

—¡Tornemhi, tornem comensá un altre pich!

Diu:—¡Ja's de rahó! porem corre tant còm voldrás.

Sa Llebra correu d' aquesta manera setanta tres vegades seguides, y s' Erissó agontá ses messions fins à la fi. Cada pich que sa Llebra arribava à un cap ó s' altre des goret, s' Erissó ó sa séua dòna cridavan sempre:—¡Ja som aquí!

A sa qui feya setanta quatre, sa Llebra no va poré pus. Redolá esbaltida p' en terra en mitx des goret, comensá à fé sanch per tot, y su allá matex va badayá. S' Erissó agafá s' escutet d' or y s' aygordent qu' havia guañat, cridá à sa dòna que surtis des solch, y s' en anaren contents y alegres á casseva. Y si no son morts, encare son vius.

■ Sa moral qu' inclou aquexa rondaya es més important que no vos pensau. En primé lloch, ningú s' ha d' afisconá des més petit, en que sia y tot un Erissó; y segonament, si vos casau, es hò que trieu dòna des vòstro estament, y que vos assemblí en tot y per tot. Si sou Erissó, teniu esment que sa vòstra dòna sia Erissona; y axí en tot lo demés.

M. O.

ES MONUMENT DES MERCAT.

Plè de rues es betcòll,
Entra à Palma un forasté;
Per venre lo hò que té
Pega estirades de còll.
Passa sa pòrta des Mòll,
Travessa es Born admirat,
Y quant arriba al Mercat
Y veu cèrta arquitectura,
Plè de sorpresa s' atura
Y esclama tot estorat:

—«¿Qu' es axò qu' estich mirant,
En mitx des Mercat fent nòsa?
Pareix tomba sense llòsa,
Capelleta sense sant;
Caseta sense habitant,
Cubeta sense perfum,
Xemenèya sense fum,
Fònt ò pou sense humitat,
Garita sense soldat,
O llentèrna sense llum.»

Un pagés qu' es de passada
El sent, y totduna riu;
S' hi arramba:—«Señó, (li diu),
¿Que té sa boca badada?
¿D' un' òbra tan acabada
S' objècte no pòt trobá?
¿Còm no sab endeviná
La fi d' aquesta òbra bella?
¿No veu qu' axò es sa femella
D' aquell mascle qu' está allá?»

P.

SA COMPANIA CATALANA.

De dissapte passat ensá, torna está ubèrt es Teatro-Circo de s' Hort del Rey, y hey dona funcions de comèdia sa compañía catalana que dirigeix En Lleó Fontova.

Ja sabeu qui dich: aquella compañía que en s' hivèrn sòl funcioná en es Teatro Romea de Barcelona; que estrena casi totes ses millós comèdies y drames que en catalá s' escriuen, y que se compòn d' un floret de hòns actors que saben lo qu' es trabayá conforme.

Aquesta es sa compañía qu' are tenim aquí. ¿No l' heu vista funcioná? Ydò, anauhi qualsevòl vespre à véurela, y no vos ne pediréu.

Còp de bossa no mata. Mitja pesseta

vos costará si anau à sa *grada*; però vos aconsej que n' avorrigueu altra mitja y compreu també, ademés de s' entrada, una *lluñeta* de ses primeres files, perque de lluny no 'u senten bé. Es Circo té males condicions d' axò que diuen *acústiques*, (no sé si heu he dit bé;) y ses veus se pèrden molt.

Segons es vòstro gust, heu de triá es dia. Si vos agrada una funció sèria, anauhi quant fassen *Lo Ferrer de Tall*; ò *Las Joyas de la Roser*, ò *La Creu de la Masia*. Si voleu fé un panxó de riure, però d' aquells, anauhi à veure *Cofis y Mofis* ò *L' Angel de la Guarda*; y si vos agrada un pòch de tot, no hi fassau falta es dia qu' anunciarán *La Dida*.

Ja m' en tornaréu respòsta, y me direu si En Fontova es ò no un des primés actors d' España; si n' hi ha molts que guañin à n' En Soler per presentá *tipos* perfects; si heu vists molts de galans joves còm en Goula y en Fuentes; si ses *dames* joves y veyes saben fé es séus papés conforme's requereix; y amb una paraula, si aquesta compañía es ò no es una de ses millós y més dignes d' essé aplaudides, entre tantes còm s' en passetjan.

Més envant, si Déu vòl, en tornarém parlá.

PERE MATEU.

XEREMIADES.

Dimars à vespre hey hagué en es Seminari sa gran festa que hey solen fé cada any, èn acabá es mes de María.

Es pati estava tot iluminat à la *veneciana*, tot ple de fanalets y amb transparents que feyan molt bon cop de vista.

De tot hey hagué: *coros* que cantaren es seminaristes, gran festa à sa capella, y fins y tot rodells y couets qu' entretenguèren la gent qu' hey acudí. Com era natural, ses dones s' haguèren de contentá en sentí es trois y els esclafits de part defora.

*
**

Sèt *concejals*, ¡sèt! celebraren sessió un dia d' aquests passats; y entre altres coses acordaren rebaxá se paga à n' es municipals, levantlos d' es sou que ténen, 3 duros cada més.

Ja hey degué havè municipal un poch curt de gení que, quant heu va sebre, se degué girá per tot lo redó, à veure si cap retgidó el sentía, y llavò fent potadetes y cruxint ses dents, degué esclamá:

¡Sèt eran qui l' agontavan!...

Justament are, à sa derrera edat, es quant es nostro benaventurat Ajuntament s' es donat à fé economies.

Antes, ántes!... Lo qu' es are, ja no ley paga: val més que heu déxi fé p' es qui vendrán.

*
**

Pareix qu' are se tracta de bon de ve- res d' acabá ses obres de la Sèu. Se anuncian subastes amb aquest objecte.

Ja comensava à essé hora. A n' axò li hauriem pogut aplicá un adagi, estra- fetlo un poch: «Ses obres de devant Pa- lacio van despacio.»

Esperam veurerne la fi.

*
**

Diuen qu' es una *delicia*, d' uns quants dies à n' aquesta part, aná à passá una estona à s' ex-café de les *De- licies*. Hey ha un forasté que ven una partida de coses à l' encant; y entre y entre, amolla discursos *deliciosos* contra es periodistes, desjectanlos y diguentlos mil impropèris.

Y tot axò, no sabem perquè succeyex à la vista d' uns quants individus de sa policia que, asseguts allá amb *deliciosa* quietud, *deliciosament* s' ho escoltan.

Confiam que à l' hora d' are ja s' hi haurá posat remey á tan *deliciosissim* espectacle.

*
**

Sa font d' es carré de la Pau está es- peñada.

Sa font de sa Costa de San Domingo no ratja ni una gota.

Sa font d' es carré de la Marina fa molts de dies qu' está axuta.

Sa font de sa plassa de Sant Nicolauet se mor de sed.

Sa font de paciència qu' ha de tení es vesindari de Palma ja vésa per dedalt.

*
**

En tota aquesta setmana qu' acabam, no hem sentit dí res de cap lladre que per dins Ciutat n' haja feta qualcuna de ses séues.

La veritat: pareix mentida.

*
**

Encara hey hagué fadrines xeubes que dijous passat s' en anaren amb un mo- xet, enremellat dins una canastra, à sa processó de la Sèu.

Tot d' una que es Reglament de sa Sociedad de L' IGNORANCIA don entrada à ses señores, los expedirem es títol cor- responnent; segons ja s' acostuma à ses uníversidats de fóra Mallorca.

*
**

Estam en ses mateixes: suposat que à Palma no hey mancan ignorants y que, segons diu es corresponsal de *L' Ancora*, à Felanitx serem ben rebuts; à Felanitx anam; tot d' una que hajim acabat d' en- llestí feynes per aquí.

COVERBOS.

Contan qu' hey hagué un Batle qui, fort y no't mògues, volia guañá unes

eleccions municipals. En es pòble se mogué una saragata de trenta mil dian- tres, y es Secretari, qui no les tenia to- tes segures, doná part à n' es Governá- dó, de lo que passava. Aquest li contes- tá qu' hey enviaria un *piquete* de cava- lleria per aquietá la còsa; y es Batle, lo primé que pensá va essé, que à sa plas- sa no hey havia cap anella ni estaca per fermá es cavalls. ¡Que fa ell! fa clavá coranta ó cincuenta bañes pe' ses parets; y quant es picapedrés acabavan sa tas- ca, s' entrega sa cavalleria. Es Batle tot satisfet s' acòsta à n' es Comandant y li entima aquesta:

—¿Còm li agradan, señó, aquestes estaques?

—Bé, molt bé.

—Ydò, ha de sebre que tot axò (apun- tant à ses bañes) es sortit d' aquí, (po- santse es dit en es front.)

—Bòn cap té vosté.

—¡Ah, sí señó! Per axò vuy essé Batle.

*
**

Hey hagué una pubila rica que se enamorá d' un jove molt pòbre; però en canvi era guapo y bòn atlòt.

Se casaren, y ell no dugué de ca-séua més qu' una caxa amb un pòch de ròba.

Un dia ella s' alsá à majós y li re- cordá qu' era sa señora de tot. Y que fa ell? s' assèu demunt sa caxa y li digué:

—Margalida, crida tant còm voldrás; però no tractis d' enjegarme, perque jò sèch dins ca-méua.

Cada vegada qu' ella s' enfadava, s' en anava ell à seure demunt sa caxa y na Margalida llavò se posava à riure; fins que à la fi conegué qu' es séu espòs era més prudent qu' ella y aprofitá sa llissó qu' ell li donava.

*
**

Y ja que de pubiles parlam, n' hi ha- gué un' altra qui també se casá amb un jove pòbre; però que tenia mostatxos. Ella, *vèlis nolis*, sempre volia tení rahó, volia comandá y deya que li tocava dú es calsons perque havia pagat sa tela y es cosí. No vulgheu sebre es martiri que feya patí à n' aquell bòn homo. Un dia ell acabá sa paciència y à les males li va fé entendre qu' es calsons no li es- tavan bé, perque encara qu' hagués pa- gat sa tela y es cosí, no eran fets per ella.

No res; amb algunes emplastes y un pòch de bàlsam tot quedá plá.

Qui potest capere, capiat.

*
**

Un señó nòble y molt rich va fé tes- tament, y dexava llegats à tots es pa- rents, criats y amichs, fóra à n' es séu apoderat, que no li dexava res.

—A n' es méu apoderat, (deya en es testament,) no li deix res, perque ja fá vint añys que 'l tench à mon servici.

PORROS-FEYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Quatre claus tancan dues portes, una portassa y un calaix.*

SEMBLANSES.—1. *En que es-cup.*
2. *En que hey ha truy.*
3. *En que canta en sa nit.*
4. *En que té bañes.*

TRIÀNGUL.....—*Carta-Cart-Car-Ca-C.*

PROBLEMA.....—*Un 6 y s' altre 2.*

ENDEVINAYA.—*Una porrasa.*

LES HAN ENDEVINADES:

Totes:—A. C. I. T. y *Un Sabatè en dilluns.*
Vuy:—*Macarroni, Un Batzòl, Pere Pexet y Lau Tibicriste.*

Quatre:—*Un Indioté, Un Catòlich, Vauma Po- ma y Dos Tranquils.*

Y una no més:—*Un Llenterné.*

GEROGLIFICH.

1 + 3 enc 9

A España N

OSG EEE IX

UN LLETERNÉ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un cireré à un sobre de carta?
2. ¿Y una nespla à un rey de espasa?
3. ¿Y L' IGNORANCIA à un hortolá?

P. PEXET.

QUADRAT DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que per llarch y de través digan: sa 1.ª retxa, lo que té un abre; sa 2.ª, un llinatge; sa 3.ª, un personatge antich, y sa 4.ª, una planta.

K. D. T.

PROBLEMA.

Un pare en so testament dexa tot quant té à n' es séus fiys, d' aquesta manera: A n' es fiy majó li dexa 100 ₧ y es deume de lo que ro- man; à n' es segon, 200 ₧ y es deume de lo que roman; à n' es tercé, 300 ₧ y es deume de lo que roman; y axí seguint de sa matexa ma- nera, aumentant à cada un 100 ₧ fins arribá à n' es derré fiy. Còm es cas s' es aclarit, resulta que dexa à cada fiy una cantitat igual. ¿Quin capital té es pare, quants de fiys té, y qué los tòca à cadascun?

UN MÚSICH.

ENDEVINAYA.

Tench sa boca des menjá
Que no me serveix per beure
Y es dies que no 'm deix veure
Sempre me fan dejuná.
Som més *lliquera* qu' un cá
Y pés més de mil somades,
Y quant heu don à ses cames
Ningú me pòt agafá.

UN EMPLEAT.

(Ses solucions dissapte qui vé si som oius.)

5 JUNY DE 1880.

Estampa den Pere J. Gelabert.